

СУДОВО-МЕДИЧНА ЕКСПЕРТИЗА

№2

АКТУАЛЬНІ ТА ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ

ОРИГІНАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

ЕКСПЕРТУ-ПРАКТИКУ

СТОРІНКА СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ

ПОВІДОМЛЕННЯ, ОГЛОШЕННЯ

ISSN 2218-838X

КИЇВ 2015

НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА МОЗ УКРАЇНИ
ДУ ГОЛОВНЕ БЮРО СУДОВО-МЕДИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ
МОЗ УКРАЇНИ
АСОЦІАЦІЯ СУДОВИХ МЕДИКІВ УКРАЇНИ

СУДОВО-МЕДИЧНА ЕКСПЕРТИЗА

Науково-практичний рецензований журнал № 2/2015

Заснований у грудні 2010 р.

Виходить 2 рази на рік

Головний редактор – д.м.н., професор Мішалов Володимир Дем'янович

Засновники журналу:

Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України
ДУ Головне бюро судово-медичної експертизи МОЗ України
Асоціація судових медиків України

Редакційна колегія

д.м.н., проф. **В. Т. Бачинський** - Буковинський державний медичний університет
МОЗ України

к.м.н., доц. **В. Г. Бурчинський** - ДУ Головне бюро судово-медичної експертизи
МОЗ України

к.м.н., доц. **В. В. Войченко** - Асоціація судових медиків України

д.м.н., проф. **О. М. Гуров** - Харківська медична академія післядипломної освіти
МОЗ України

д.м.н., проф. **Л. Л. Голубович** - Запорізький державний медичний університет
МОЗ України

д.м.н., проф. **І. В. Іркін** - Національна медична академія післядипломної освіти імені
П. Л. Шупика МОЗ України

д.м.н., проф. **О. П. Мінцер** - Національна медична академія післядипломної освіти імені
П. Л. Шупика МОЗ України

д.м.н., проф. **Г. Ф. Кривда** - Одеський національний медичний університет МОЗ України

д.м.н., проф. **Б. В. Михайличенко** - Національний медичний університет імені
О. О. Богомольця МОЗ України

д.м.н. **О. В. Филипчук** - ДУ Головне бюро судово-медичної експертизи МОЗ України

*Постановою Вищої атестаційної комісії України 1-05/8 від 22.12.2010 р. журнал
атестовано як наукове фахове видання з медичних наук (свідоцтво про державну
реєстрацію № 16102-4584Р).*

Мова видання: українська, російська та англійська

Журнал «Судово-медична експертиза» реферується Інститутом проблем реєстрації
інформації НАН України та включений до реєстру бази науково-метричних видань
«Google Scholar», до загальнодержавної реферативної бази «Україніка наукова»,
обробляється та відображається в Українському реферативному журналі «Джерело»

Електронна версія журналу представлена на сайті НБУ імені **В. І. Вернадського**

Рекомендовано Вченою радою Національної медичної академії післядипломної освіти
імені П.Л. Шупика МОЗ України (протокол №3 від 09.09.2015).

Дата виходу: 20.11.2015. Відповідальність за достовірність у наведених наукових
публікаціях фактів, цитат, власних імен, статистичних та інших даних несуть автори
публікацій. На веб-сторінці Асоціації судових медиків України (asmu.com.ua) статті
кожного номеру журналу висвітлюються англійською мовою

Відповідальний секретар – к.м.н. **А. О. Плетенецька**

З М І С Т

ДИСКУСІЙНІ, АКТУАЛЬНІ ТА ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ

Kostenko Ye. Ya. The perspective directives of forensic odontology.....	4
Пэдуре А. Организация судебно-медицинской службы Республики Молдова.....	9
Костенко Є. Я. Принципи функціонування системи DVI INTERPOL та спеціалізованого програмного забезпечення PLASS DATA SOFTWARE у розрізі міжнародної співпраці та післядипломної освіти спеціалістів стосовно ідентифікації осіб.....	16
Бачинський В. Т., Ванчуляк О. Я., Гараздюк М. С., Гараздюк О. І., Паливода О. Г. Актуальність дослідження ліквору в судово-медичній практиці.....	28

ОРИГІНАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Мишалов В. Д., Филипчук О. В., Бачинський В. Т., Кривда Г. Ф. Судово-медична експертиза ортодоксальних причинно-наслідкових зв'язків в аспектах системного підходу.....	35
Бачинский В. Т., Мишалов В. Д., Филипчук О. В., Войченко В. В., Кривда Г. Ф. Логико-философское исследование судебно-медицинских закономерных связей.....	44
Pletenetska A. Forensic-medical estimation of the non-lethal traumatic brain injury of victims, who were treated in medical institutions.....	55
Костенко Є.Я. Реєстрація стоматологічного статусу дітей та підлітків за шифрами та кодами.....	61
Потапенко І. В. Оптимізація роботи міжрайонних відділень в структурі Чернігівського обласного бюро судово-медичної експертизи.....	69
Федорчук С. М., Купчак Р. М. Формування антропометричного статусу в період фізичного розвитку.....	75
Pletenetskaya A., Legedza A. Analysis of defects rendering medical care according to the data of commission forensic examinations in si "The main Bureau of forensic examination of Ministry of the health of Ukraine" for 2012-2014 уу.....	81
Козаченко І. М. Смертельна пневмострільна травма: структурний аналіз та морфологічні особливості ушкоджень.....	89

ЕКСПЕРТУ-ПРАКТИКУ

Шандига-Глушко О.І., Козицька Н.В., Кряжева О.М. Аналіз комісійних судово-медичних експертиз, проведених у справах щодо притягнення до відповідальності медичних працівників.....	95
Кісь А.В., Кравченко Ю.М., Мішин М.Ю., Сасенко М.С., Подгаєвський С.В. Відповідно до змісту інформаційного листа №193-2014 «Спосіб виявлення локалізації кулі у гнілісно-зміненому трупі з використанням металодетектора».....	101
Гуріна О. О., Міщенко С. А. Особливості проведення судово-медичної експертизи у випадках смерті новонароджених з вадами розвитку серцево-судинної системи.....	106

Войченко В.В., Мамедов Ш., Мухін О.Є., Москаленко І.С. Сучасні
можливості диференційної діагностики раптової серцевої смерті за змінами
біохімічних показників крові та інших біологічних рідин людини..... 110

ВИПАДКИ ІЗ ПРАКТИКИ

Потапенко І. В. Фененко Ю. І. Випадок смертельної комбінованої травми
при авіаційній пригоді..... 114

Віниченко І. М., Ліщинська А. А. Судово-медична оцінка виявлення тілець
Гейнца-Ерліха у мазках трупної крові у випадках раптової смерті немовлят і
дітей до одного року життя..... 118

Данилюк М.В., Зозуля В.М., Сіукаєв В.О., Ганський О.В., Лесик В.В.
Самогубство з імітацією вогнепального поранення..... 124

СТОРІНКИ ІСТОРІЇ ТА ЮВІЛЕЇ

**Науково-практична конференція «Організаційні та практичні питання
судово-медичної цитології та генетики» м. Дніпропетровськ..... 131**

Колачова Ганна Юріївна. До 60-річчя з дня народження..... 133

Тагаєв Николай Николаевич. К 70-летию со дня рождения..... 134

СТОРІНКИ ІСТОРІЇ ТА ЮВІЛЕЇ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«Організаційні та практичні питання судово-медичної цитології та генетики»

25-26 червня 2015 р. у м. Дніпропетровську відбулася науково-практична конференція «Організаційні та практичні питання судово-медичної цитології та генетики».

У роботі прийняло участь 45 учасників, серед них - начальник ДУ «Головне бюро СМЕ МОЗ України», Головний позаштатний спеціаліст з питань судово-медичної експертизи МОЗ України В. Л. Кондратенко, начальник ОКЗ «Бюро судово-медичної експертизи Дніпропетровської ОДА», Голова Асоціації судових медиків України, к.мед.н., доцент В.В. Войченко, а також завідувач кафедри судової медицини НМАПО імені П.Л. Шупика, професор Мішалов В.Д., завідувач кафедри судово-медичної експертизи ХМАПО, професор Гуров О.М., професор кафедри патологічної анатомії та судової медицини ДДМА, професор С. В. Козлов та начальники обласних бюро судово-медичної експертизи (рис. 1).

З привітальним словом до учасників конференції звернулись представники Дніпропетровської державної обласної адміністрації, Головний позаштатний спеціаліст МОЗ України з питань судово-медичної експертизи та голова Асоціації судових медиків України. Завідувачка відділення судово-медичної цитології

«ДУ Головне бюро СМЕ МОЗ України» к.б.н. Р. О. Старовойтова провела короткий аналіз роботи відділень судово-медичної цитології обласних бюро за три останніх роки. Завідувачка відділенням судово-медичної імунології ДУ «Головне бюро судово-медичної експертизи МОЗ України» Дем'янчук А. П. доповіла про перспективи розвитку та впровадження в практику ДНК-аналізу в судово-медичних експертизах та дослідженнях.

Завідувач кафедри судово-медичної експертизи Одеського державного медичного університету, професор Кривда Г. Ф. поглиблено і змістовно відобразив досвід та перспективи підготовки лікарів судово-медичних експертів-цитологів в Україні, висвітлив основні ланки системного підходу щодо опису об'єктів судово-медичних цитологічних та генетичних досліджень зокрема, про значення огляду місця події у випадках вбивств, зґвалтувань та пограбувань. Позитивний ефект досвіду взаємодії відділень судово-медичної імунології, цитології і судово-медичної молекулярно-генетичної експертизи при дослідженні мікрооб'єктів і невидимих контактних слідів на речових доказах відобразила у своїй презентації Калінкіна Л. П. - завідувачка відділенням судово-медичної цитології Одеського обласного бюро судово-медичної експертизи.

Цікавою і змістовною була доповідь Ліщенко О. П. - завідувачки відділенням судово-медичної цитології Тернопільського обласного бюро судово-медичної експертизи «Участь спеціаліста в огляді місця події».

Про експертний взаємозв'язок при проведенні цитологічних та молекулярно-генетичних експертиз доповіла Черняк В.В. - завідувачка відділенням судово-медичної цитології КЗ «Дніпропетровське обласне бюро судово-медичної експертизи»ДОР».

Використання молекулярно-генетичного аналізу як раціонального методу ідентифікаційних досліджень речових доказів, що позитивно зарекомендував себе під час проведення ідентифікації загиблих внаслідок бойових, дій висвітлила завідувачка відділенням судово-медичної генетики КЗ «Дніпропетровське обласне бюро судово-медичної експертизи»ДОР» О. Х. Івашина.

В цілому, конференція пройшла на високому професійному рівні, з широким обговоренням і дискусією стосовно актуальних організаційних і практичних питань судово-медичної цитології та генетики в Україні.

Учасники конференції висловили подяку і побажання щодо подальшого розвитку Асоціації судових медиків та її сприяння у проведенні подібних конференцій з різних напрямків судово-медичної експертизи.

ТАГАЕВ НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВИЧ (к 70-летию со дня рождения)

Николай Николаевич Тагаев, родился 11.10.1945 г. в г. Харькове в семье служащего. Трудовую деятельность начал в 1962 г. после окончания Южно-городской средней школы в Харьковском научно-исследовательском институте ортопедии и травматологии им. проф. М.И. Ситенко препаратором отдела консервирования и пересадок органов и тканей. В 1964 г. поступил на лечебный факультет Харьковского медицинского института, который окончил в 1970 г по специальности лечебное дело. С 1970 по 1972 г. служил в рядах Советской армии врачом-специалистом в артиллерийском полку. После окончания службы поступил на работу в Харьковское областное бюро судебно-медицинской экспертизы на должность судебно-медицинского эксперта морга, где проработал до 1979 г.

В 1974 г. поступил и в 1978 г. окончил заочную аспирантуру при кафедре судебной медицины Харьковского медицинского института. С 1979 г. работал ст. преподавателем, а затем доцентом кафедры судебной медицины Украинского института усовершенствования врачей, до ноября 1991 г. Кандидатскую диссертацию защитил в 1982 г. Ученое звание доцента присвоено в 1991 г. С ноября 1991 г. по май 1992 г. работал судебно-медицинским экспертом филиала №2 в Харьковском областном бюро СМЭ судебно-медицинским экспертом - танатологом.

С мая 1992 г. поступил на службу в Харьковский национальный университет внутренних дел на должность доцента кафедры криминалистики, а затем - профессора названной кафедры. В 2005 г. в звании полковника ушел на пенсию. С 2005 г. работал профессором названной кафедры, одновременно совмещал преподавательскую, научную и практическую работу в Харьковском национальном университете им. В.Н. Каразина. В 2006 г. присвоено звание «Заслуженного доцента Харьковского национального университета внутренних дел». С 2010 г. по 2012 г. работал профессором кафедры уголовно-правовых дисциплин в Харьковском национальном университете им. В.Н. Каразина. За время работы преподавателем опубликовано 105 научных работ. Среди них монография в соавторстве, ряд учебных пособий как в соавторстве, так и единолично, 2 издания авторского учебника «Судебная медицина». Награжден 2 медалями и 3 знаками отличия МВД Украины.

Редакционная коллегия журнала «Судово-медична експертиза» вместе со всеми судебно-медицинскими экспертами Украины желают Николаю Николаевичу Тагаеву крепкого здоровья, мирного неба и творческих успехов!

КОЛАЧОВА ГАННА ЮРІЇВНА
(до 60-річчя з дня народження)

18 жовтня 2015 року відзначає ювілей завідувача відділенням судово-медичної гістології Чернівецького обласного бюро судово-медичної експертизи Колачова Ганна Юріївна. Після закінчення в 1978 році лікувального факультету Чернівецького медичного інституту і проходження інтернатури працювала лікарем патологоанатомом обласної клінічної лікарні, а з 1990 року завідувачою гістологічним відділенням Чернівецького обласного патологоанатомічного бюро. З 1994 року працює в Чернівецькому обласному бюро судово-медичної експертизи.

Вдало суміщала практичну діяльність з педагогічною працюючи асистентом кафедри патологічної анатомії Буковинського державного медичного університету. Колачова Г.Ю. має вищу атестаційну категорію лікаря судово-медичного експерта гістолога, виконала понад 12 тис. експертиз, виконує особливо складні експертизи, надає консультативну допомогу судово-медичним експертам, бере участь у виконанні комісійних експертиз. Є співавтором кількох наукових статей. Постійно підвищує свій професійний рівень, свої знання та досвід передає молодшим експертам. Вчиться сама і вчить інших. Займається громадською діяльністю.

За час своєї роботи була відзначена почесними грамотами обласної державної адміністрації та адміністрації бюро.

Редакційна колегія журналу «Судово-медична експертиза» разом з усіма судово-медичними експертами України бажають Колачовій Ганні Юріївні міцного здоров'я, мирного неба і успіхів у роботі!

ЛІКАРІ СУДОВО-МЕДИЧНІ ЕКСПЕРТИ – УЧАСНИКИ АТО

ПРИМАКОВ СЕРГІЙ АНАТОЛІЙОВИЧ

З 31 січня 2015 року лікар судово-медичний експерт Вінницького обласного бюро судово-медичної експертизи **Примаков Сергій Анатолійович** призваний на військову службу в зону АТО. Служить начальником медичного пункту 93-го артилерійського дивізіону в місті Красноармійську Донецької області. Сергій Анатолійович народився 9 грудня 1965 року в с. Сподахи, Немирівського району, Вінницької області.

Після закінчення середньої школи, у 1984–86 р.р. проходив строкову службу у лавах Збройних сил СРСР у складі групи радянських військ в Німеччині. У 1987 р. поступив до Вінницького державного медичного університету ім. Пирогова. У 1991 року перевівся до Військово-медичного факультету у місті Саратові (Росія), який закінчив у 1993 році. У 1993-95 р.р. служив начальником медичного пункту 28-го механізованого полку Одеського військового округу («Чабанка»). У 1995-96 р.р. проходив інтернатуру на базі Вінницького обласного бюро СМЕ. Майже 20 років відпрацював лікарем судово-медичним експертом Калинівського районного відділення Вінницького обласного бюро. В останій час суміщав роботу експерта, працюючи лікарем «Швидкої медичної допомоги» на 0,5 ставки в Калинівській ЦРЛ.

Має дружину та двох дітей (дівчинка та хлопчик). Веде активний спосіб життя, займається спортом, не має шкідливих звичок. В колективі користується великою повагою, є дуже принциповим та вимогливим експертом. Як людина – надійний, відповідальний, вихований.

Редакційна колегія журналу «Судово-медична експертиза» разом з усіма судово-медичними експертами України бажають **Примакову Сергію Анатолійовичу** та усім лікарям, що перебувають у зоні бойових дій, міцного здоров'я, мирного неба і якнайскорішого закінчення війни!